

KVV/7016 VK AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA 1

Cvičící: MgA. Johana Ožvold | e: johana.ozvold@gmail.com

Garant: Mgr. Miloš Makovský, Ph.D. | e: milos.makovsky@ujep.cz | t: 475 283 854 | m: CS-114/8

Obecný charakter a cíle předmětu:

Série pravidelných projekcí vybraných filmů ze světové kinematografie doplněná lektorským úvodem a následnou moderovanou debatou se studujícími. Kurz je koncipován tak, aby jej bylo možné absolvovat samostatně a nebylo nutnou podmínkou absolvování předmětu v předchozím semestru.

Cílem předmětu je seznámit studující s filmovou tvorbou jako s audiovizuálním uměním, skrze něž se dají komunikovat témata související nejenom s uměním nebo filmovým stylem a historií, ale též související se společností jako takovou.

Šest projekcí vybraných filmů s kontextuální přednáškou v kině Hraničář má za cíl rozšířit obzory studujících v tom, jak se o filmu dá uvažovat a jak film číst. Studující se naučí filmové dílo vnímat a analyzovat v komplexnosti jeho složek i rozmanitosti kontextů. Program kombinuje hrané, krátkometrážní a experimentální filmy z různých období dějin kinematografie a umožňuje tak sledovat různé podoby filmového jazyka a filmového vyprávění.

Nedílnou součástí je také akcent na studentský dialog a vytvoření prostoru pro sdílené filmové setkávání. I proto se projekce konají v kině, jelikož právě prostor a kontext kina jsou součástí komplexního diváckého zážitku.

Předmět je vhodný pro studující pedagogických oborů, Fakulty umění a designu a Filozofické fakulty.

Kurz se koná každé druhé úterý od 17.00 do 19:50 v kině Hraničář.

Harmonogram kurzu:

- 13. 10. **Z počátků kinematografie** | Program představuje výběr filmů uváděných při prvních projekcích bratří Lumièreů na konci 19. století. Zachycuje zrod kinematografie jako nové techniky a zábavy i počátky její industrializace. Pohyblivé obrazy prvních kamer jsou svědectvím své doby, zároveň ale dodnes vytvářejí překvapivé vazby se současnou kinematografií.
- 27. 10. **Začátek školního roku + Světýlko** | Francie 1956 a 2003 | Dva krátké filmy nahlíží svět z dětské perspektivy. V *Začátku školního roku* Jacquese Roziera se René místo návratu do školy vydává za dobrodružstvím do prosluněné přírody. Ve *Světýlku* Alaina Gomise osmiletá Fatima z Dakaru přemýšlí nad tím, zda svět a lidé kolem ní existují, i když zavře oči. Dvě poetická setkání s dětskou imaginací natočená téměř půl století od sebe.
- 10. 11. **Úkryt** | Dragomir Sholev, Bulharsko 2010 | Rodiče dvanáctiletého Rada si při každodenních starostech ani nevšimli, že jim syn vyrostl. Když na dva dny zmizí, nechápou, proč se nechce omluvit ani proč je připravený znovu utéct s prvním punkáčem, kterého potká. Film o dospívání, generačním neporozumění a hledání vlastního místa.
- 24. 11. **Krev** | Pedro Costa, Portugalsko 1989 | Blíží se Vánoce a dospívajícího Vincenta a jeho malého bratra Nina znepokojuje častá nepřítomnost jejich otce. Podivné obchody dospělých je svedou dohromady s mladou Clarou a společně plánují

- vytvořit tajnou rodinu. Příběh o dospívání natočený v brilantních černobílých kompozicích prostupují mysteriózní prvky typické pro tvorbu Pedra Costy.
8. 12. **Znovuvynalezená kinematografie** | Francie 2020, 69 min. | Dvojí pásmo experimentálních a avantgardních filmů otevírá dveře k méně známým a překvapivým podobám filmového umění. Vedle abstraktních forem ukazuje, že filmový experiment může být také hravý, a vybízí diváky k citlivějšímu vnímání obrazu, pohybu a samotných možností kinematografie.
22. 12. **Místo / Il Posto** | Ermanno Olmi, Itálie 1961 | Nezkušený a nesmělý Domenico Cantoni nastupuje do firmy, kde pracuje také půvabná Antoinetta. Postupně si zvyká na své první zaměstnání a zamiluje se do nové kolegyně. Antoinetta však dává přednost kolegům z lepších rodin. Jemný příběh první práce, zamilovanosti a vstupu mladého člověka do světa dospělých.

Výsledky učení:

Studující jsou po absolvování kurzu schopni analyzovat filmy z hlediska komplexity filmového jazyka a formulovat témata a otázky vhodné pro diskuzi po filmu. Jsou schopni rozpoznávat a pojmenovávat základní prostředky filmového vyjadřování a vztahovat je ke konkrétním historickým, společenským a uměleckým kontextům.

Studující jsou rovněž lépe vybaveni k vedení mezioborové diskuze o filmu se svými budoucími studenty a žáky a disponují adekvátní terminologií.

Požadavky pro udělení zápočtu:

Zápočet je udělen na základě 80% docházky (doloženo podpisem na prezenční listině), nutná podmínka udělení zápočtu je i aktivní účast v diskuzích po filmu.

Povinná literatura (přiřazení k jednotlivým tématům viz studijní opora):

- FOREJT, Jiří. *Filmová výchova*. NAMU, 2025. ISBN 978-80-7331-694-5.
- BEDNAŘÍK, Pavel; ČERNÍK, Jan; FOREJT, Jiří; HLAVICOVÁ, Lucie; NOVÁ, Tereza et al. *Filmouka: průvodce světem filmu a audiovizí*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2023. ISBN 978-80-244-6368-1.
- MONACO, James a LINDROTH, David. *Jak číst film: svět filmů, médií a multimédií: umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie*. Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-00-01410-6.

Doporučená literatura:

- BORDWELL, David a THOMPSON, Kristin. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011. ISBN 978-80-7331-217-6.